

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

325. A quo momento censeatur vacare prælatura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

publicè; & hinc esse irritam, siue de cetero fiat in locis occultis, siue in publico & consueto. Pass. num. 19. & 23.

5. Respondeo quintò: eam magis propriè in iure dici, & reprobari electionem clandestinam, quæ ita secretò custoditur ab electoribus, ut minime Clero, populo, aut communitati publicetur. *c. quia propter. h. r. Gl. ibid. v. clandestinas. Biax. p. 3. s. 37. Pass. num. 21.* Verum etsi jus electionem in hoc sensu clandestinam reprobet, & præcipiat electionem publicari, ubi ea tamen non publicatur, nisi aliunde vitium habeat, neque est iure irrita, neque irritanda (licet clandestinitas hæc sit tollenda ante confirmationem, ad quod sufficere, si confirmator ipse electionem publicet, nec ad actum confirmationis procedat, nisi citatis vel monitis interesse habentibus in confirmatione; cum enim per electionem legitime factam sit acquisitum jus electo, ipso hoc suo iure non est privandus sine sua culpa. Lavor. c. 19. num. 93. Pass. num. 23. citans Innoc. & Jo. And. contra Abb. Hostiens. Gl. in c. unicam, ut Eccles. benef. & alios, quorum tamen plures, dum docent clandestinam electionem esse irritam, intelligunt illam, quæ non est collegialiter facta; sed privatim & divisim per privatas subscriptiones & suffragia, & occulta conventicula. Barb. ad cap. licet. 8. q. 1. apud Pass. num. 23. qui etiam num. 25. observat ipsam quoque electionem communem, quæ publicato scrutinio fit ab uno nomine totius Capituli, dici etiam publicationem electionis, & hanc indubitato esse de substantia, & forma electionis, adeoque absque ea electionem esse iure ipso nullam; scèus verò illam publicationem, quæ post priorem illam factam sit extra Capitulum Clero, populo vel conventui.

6. Respondeo denique: sed neque hæc posterior publicatio electionis ita est necessaria, seu præcepta fieri, ut ex necessitate aliqua, v. g. ad vitandum grave scandalum non liceat eam differre, usque dum confirmator vel alius quidam competens Superior admoneri possit, ut juxta ejus consilium & mandatum vel publicari, vel magis abscondi ad tempus possit. ita ferè Pass. num. 30.

PARAGRAPHVS VIII.

De tempore Electionis.

Questio 324. Num, Ecclesiâ necdum viduatâ sponso seu Prelato suo, eligi possit successor, aut saltem institui tractatus de eo eligendo?

1. Respondeo ad primum negativè cum communi & certa. *c. bona. 36. & c. quia propter. h. r.*

2. Respondeo ad secundum: tractatum collegialem, & canonicum Ecclesiâ nondum viduatâ habitum de novo prelato ei providendo, vel aliquo spectante ad electionem esse nullum, etiam si infirmitas prelato sit planè desperata. *cit. c. bona. ibidem. Abb. num. 2. Biax. p. 3. c. 3. num. 1. Pass. c. 13. num. 9.* Ipsa quoque citatio facta vivente prelato nulla est, ita, ut immediatè etiam post mortuo prelato, ea nunquam convalescat, sed opus sit novâ citatione. *c. bona. Pass. num. 11.* Quinimo ipsa post talem tractatum subsecuta dein electio, mortuo jam prelato, etiam non sit irrita, est tamen irritanda. Abb. & Biax.

ll. cit. Pass. num. 10. Quod tamen etiam intelligendum non est de ea electione, quæ non eligitur is, pro quo tractatum ante mortem prelato, sed alius, vel quæ non habetur in vi alicujus conclusi in illo tractatu. *Biax. & Pass. ibidem.* Item intelligendum non est de tractatu merè consultivo, & nullius spectantis ad electionem definitivo; talem enim tractatum nequidem prohibitum esse, tenent Abb. *loc. cit. num. 12. Biax. num. 2. Laym. de electione. c. 4. q. 13.* Quamvis dicat Pass. num. 12. negari non posse, esse aliquam inhonestatem, vivente adhuc Prelato, tractare collegialiter de successore, etiam nihil deliberando, si non sit aliqua necessitas.

Questio 325. A quo momento vacare censetur Prelatura?

1. Respondeo primò in genere: duobus modis viduari & vacare Ecclesiam, nempe per mortem naturalem, & moralem (dum nimirum Prelatus sit professus in Religione) & per absolutionem Superioris, ubi ea notificata est; ad hæc enim reducitur quoque modus ille vacationis, dum, ubi prelatura temporales sunt, ea vacant tempore, quo Prelatus complet officium; nam & tunc Prelatus à jure manet absolutus. Et licet dicatur Ecclesia viduari modo triplici, adhuc in vivis existente Prelato, juxta *c. inter corporalia. de translatione Episcoporum.* nimirum per translationem illius ad aliam Ecclesiam, per ejus cessionem, & depositionem; vacat tamen quamprimum, & non ante, quam unusquisque harum modorum completus est per absolutionem.

2. Sic completur translatio Episcopi alteriusve Prelati, dum hic volens transfertur, vel etiam dum hic non volens transfertur (scilicet in eo casu, ubi Superior potest Prelatum etiam invitum de una ad aliam Prelaturam transferre) ab eo puncto temporis, quo absolvitur à priore prelatura per Superiorem, v. g. Episcopus in Consistorio Sanctitatis suæ, etiam ante expeditionem literarum Apostolicarum, vel adeptam possessionem secundæ Ecclesiæ, ita ut, ubi hujus absolutionis notitiam habuerit Episcopus, etiam ex testimonio, seu documento secretarii sacri Collegii, illic teneatur abstinere ab exercitio ordinariæ jurisdictionis, eaque transeat in Capitulum, tanquam sede vacante, juxta declarationem S. Congregationis Card. negotiis Episcoporum præpositæ, quàm dictis verbis recitat Barb. ad c. 1. de translat. Episcoporum. num. 5.

3. Aliàs verò dum prelatus non deserit volens priorem Ecclesiam, absolviturque non nisi sub conditione futuri consensûs illius, ab eo puncto, quo post absolutionem in eam consentit. Similiter completur depositio ab eo tempore, quo Superior prelatum in poenam absolvit à prelatura, seu deponit, aut depositum declarat, ita tamen, ut, ubi iusta appellatio locum habet, effectus hic depositionis, scilicet vacatio suspendatur, donec sententia transeat in judicatum. *Pass. cit. c. 13. num. 4. & 5.* Quin etiam ut, si depositus à Papa ab eodem dein restituatur ante factam electionem novi successoris, hæc subsecuta sit nulla; quia facta sede non vacante, si tamen restituatur post factam electionem, hæc valida sit, & non cassanda; quia facta legitime sede vacante, nisi tamen in restitutione appolita clausula decreti irritantis: etiam de præterito, quidquid in contrarium jam factum est; vi enim illius plenitudine potestatis tunc Papa factam electionem,

nem, aliàs legitimam; & validam annulat. Abb. ad c. innotuit. de elect. num. 22. ibidem Innoc. num. 5. Host. num. 21. Butrio num. 43. & alii, quos citat & sequitur Pass. num. 6. cit. c. 13.

4. Denique pari modo completur cessio, & Prælatus definit esse Prælatus non nisi per absolutionem à prælatura. Parif. de resign. l. 1. q. 12. nu. 11. Tamb. d. 5. q. 7. n. 3. citans Riccium, Pass. n. 7. ubi autem hæc acceptatio renunciationis intercessit, non est, re etiam adhuc aliàs integrâ, in potestate resignantis de beneplacito acceptantis remanere in eadem prælatura: Et si is eam iterum immediatè possit resignanti conferre, seu restituere, ubi ea electiva non est, vel ejus collatio non spectat ad alium ab acceptante. Pass. n. 8. contra Donat. p. 3. t. 3. q. 15.

Questio 326. Quando incipiat tempus electoribus à jure statutum ad eligendum?

Respondeo: non à momento, quo incipit vacare prælatura, sed quo hæc vacantia innotescit. c. quia diversitatem. de concess. prab. c. licet. de suppl. negl. prel. ibi. Innoc. Abb. Tamb. loc. cit. num. 4. Garc. loc. cit. num. 15. Iavor. loc. cit. num. 12. Pass. loc. cit. num. 16. Azor. p. 2. l. 6. c. 26. q. 10. &c. aut innotescere potest ac debet. Pass. num. 17. ita ut, licet in casu devolutionis prætensâ à Superiore, ad eum spectaret probare noticiam, sufficere probare, eos potuisse habere noticiam, & ab eo tempore intra terminum non elegisse. Pax Jord. l. 10. cit. 12. num. 24. Pass. num. 18. Undecunque demum hæc notitia habeatur; neque enim requiritur intimari Electoribus seu ecclesiæ mortem vel absolutionem prælati sui, ut vult Donatus; neque ex hac intimatione facta per Superiorem, aut ex publico v. g. Secretarii, Superioris, similisve testimonio procedens notitia juridica, ut vult Castel. sed sufficit notitia certa, undecunque hausta, ita ut in casu litis & contentionis, ubi consiterit electores habuisse, aut habere potuisse, si voluissent, certam noticiam absolutionis prælati, privantur electione, si intra tempus statutum, ab ea notitia mensurandum, non elegerint. Quamvis tamen, quia electores scire non tenentur, an eorum prælatus absolutus fuerit à Superiore, & vel hinc præsumi potest iusta in iis ignorantia istius absolutionis, ad vitandas lites opus erit intimatione, vel aliâ aliquâ notitiâ juridicâ. vide pass. num. 17.

Questio 327. Num ante sepulturam Prælati defuncti fieri possit electio successoris?

Respondeo primò: fieri potest ex rationabili causa, ut si ex dilatione immineret grave periculum Ecclesiæ, ejusque immunitati, v. g. ex violentia Principis alicujus. Barb. ad c. bona. de elect. n. 2. Mirand. tom. 2. q. 23. a. 10. Pass. num. 14. citans Rodriq. Castel. & Donat.

2. Respondeo secundò: etsi cessante gravi causâ, honestatis & æquitatis sit, non statim à morte insepulto adhuc Prælato fieri electionem, id tamen de præcepto non est, ita ut tunc facta electio ex eo præcisè cassanda sit. Gl. in cit. c. bona. v. tractatum. ibid. Abb. num. 11. & alii. Barb. & Mirand. ll. cit. Pass. num. 13. Tamb. d. 5. q. 7. num. 2. Lavor. c. 18. num. 20. Biax. p. 3. c. 2. & alii plures contra Hostiens. Garciam. p. 10. c. 2. n. 39. Majol. Rodriq. ab eo citatos, censentes c. bona. 36. de elect. & c. nullus. dist. 79. non tantum honestatem, sed & præceptum de hoc continere, & hinc talem electionem cassandam.

P. Leuren. Fori Benef. Tom. II.

Questio 328. Quantum temporis habeant Electores à jure præfixum ad eligendum?

Respondeo: quid sit de jure speciali, specialibusque statutis & dispositionibus in hoc sæpe diversissimis Collegiorum aliquorum, maximeque Religiosorum Ordinum, innixis bullis & privilegiis apostolicis iis concessis, quæ attendenda & observanda erunt. Rodriq. tom. 2. q. 57. a. 13. Mirand. loc. cit. Sigifin. dub. 16. num. 2. &c. (quamvis etiam electiones Provincialium, multòque magis Generalium totius Ordinis ex eo non comprehendendi c. ne pro defectu. dicat Pass. num. 36. quòd provincia regularis non sit Ecclesia singularis, sed Congregatio Ecclesiarum, mortuòque prælato talis Congregationis Ecclesiarum, singulæ adhuc sponsum retineant, nec patiantur illud detrimentum viduitatis, quòd aliæ singulares Ecclesiæ suo sponso viduatæ; neque sit eadem facilitas tam brevi congregandi tot Electores diffisos) de jure communi sunt tres menses, tam quoad electionem prælatorum secularium in Cathedralibus, quam Regularium. c. ne pro defectu. de elect. Quoad alias verò dignitates in Collegiatis, & beneficia, sive electiva sint, sive collativa, sex menses, intra quos de iis vacantibus providere debent, ad quos spectat, c. nulla. de concess. prab. c. licet. de suppl. negl. prel. & Clem. 1. tit. eod. In his enim minor est necessitas, & minus periculum ex diuturna vacantia, quàm in Cathedralibus, utpote quibus, uti in illis, non est adjuncta jurisdictio in Clericos. Pirh. de elect. num. 243. qui nihilominus num. seq. citans Laym. de elect. q. 33. num. 2. Imol. & Abb. ad c. ne pro defectu. ait, valde probabile esse, ob adequatam rationis identitatem comprehendendi quoque constitutione illa c. ne pro def. quoad trimestre tantum concessum ad eligendum, Ecclesiarum collegiatarum prælatos, qui & ipsi generalem ac ordinariam jurisditionem exercent ex speciali jure in Clericos suæ Ecclesiæ. Præsertim si sint exempti ab Episcopo seu Ordinario; eò quòd, licet dicta constitutio sit correctoria anteriorum canonum, provisioni Ecclesiarum non Cathedralium concedentium sex menses, cap. 2. de concess. prab. videaturque poenalis; censeri tamen potius debeat favorabilis; utpote cujus intentio est, occurrere periculis animarum, & Ecclesiarum indemnitati. Porro computandi hi menses sunt, non ut unicuique tribuantur 31. dies, ut vult Host. in c. licet. de suppl. negl. prel. sed prout occurrunt in Calendario, v. g. dum tempus præfixum inchoatur prima Januarii, duret usque ad primam Aprilis inclusivè; idque, etiamsi is annus sit bissextilis. Bald. in cit. c. ne pro def. num. 3. Abb. in cit. c. licet. q. 33. l. 2. de matrim. d. 24. num. 15. Garc. loc. cit. num. 42. citans Roch. Boërium, Lambert. & c. Peyr. tom. 3. c. 9. num. 17. Pass. num. 25. Paxjord. lib. 10. r. 12. num. 30. Item computandi sunt hi menses de momento ad momentum, v. g. si notitia vacantia incipit primâ Januarii, horâ duodecimâ, trimestre terminetur horâ undecimâ mensis Aprilis. Garc. p. 10. cap. 1. num. 20. Peyr. c. 13. num. 4. Paxjord. num. 31. Pass. loc. cit.

Questio 329. An, & qualiter impeditis hoc tempus currat?

Respondeo primò: si impedimentum tollere nequeant electores, non currit illis tempus, c. quia diversitatem. de concess. prab. Gl. Abb. Barb.

M